

DODATEK DO N° 6.

WIADOMOŚCI HISTORYCZNYCH I LITERACKICH.

Dnia 28 lutego 1838.

—

Wyjątek z listu z Krakowa 1. Lutego 1838.

. Sejm się agituje i jest na rozwiązaniu, po cztero-tygoniowych obradach, i zdaje się że zakończy swe działania adresem do dworów, przedstawiającym wszelkie uciążliwości od tyłu lat doznawane; ciekawi jesteśmy i aktu tego i onego przejścia jeżeli rzeczywiście — nastąpi. Sejm nie miał szczęścia podobania się i zyskania pochwał Rezydentów, nie wiem czy szczęśliwszy będzie względem Elektorów swoich, ale w braku nawet innej zasługi, tamta mu poczytana będzie. Odjęto sejmowi na ten raz ważną prerogatywę: wybór do Senatu i Sądownictwa. Sejm przystojnie się zemścił, odmawiając włożenia na kraj nowych podatków, na które wielce liczono. Panowie rezydenci srożą się, nowe przewidując dla tój krainy niedole. Ale kiedy na kogo dekret śmierci podpiszą, poco żądać, aby go sam potępiany zatwierdził. P. Jan Mieroszewski popadł w niełaskę w skutek jakichś zbytecznych zabiegów w interesie jednego z trzech dworów. Nie wiecie może kto sejmowi marszalkuje? — Spotkał ten zaszczyt Wolfa, a Sobolewski smutnie reprezentuje Senat; który jak to mówią, miał się s pyszna od reprezentacji. Uchwalony będzie dla Straszewskiego pomnik za plantacje na wniosek Menciszewskiego, powinniiby przy nim umieścić kosz, gdzieby lud mógł składać przegrane bilety z loterij. P. Jacek Mieroszewski, ma przyznaną dożywotnią pensiją 6,000 złł. pol. Jedna z ostatnich Sejmu czynności jest, oddanie pod sąd Grodzickiego, który w Sejmie jedną miał gałkę białą. Zle może jeszcze skończy ten starzec, jeżeli jego stanu umysłowego nie będą chcieli uznać za obłąkany, a zład i niewłasnowolny; okropna lecz zasłużona kara Boska ściga tego człowieka jeszcze na tym świecie.

Zapewne wiecie że generał Kaufmann z pod *Zajaca* wyniósł się na tamten świat. Dowiedzieliśmy się dopiero po śmierci tego męża o jego *haut fait militaire*, że on w Pizzo chwycił nieledwo własnymi rękami Murata i na rozstrzelanie wydał, co w połączeniu z krakowską kampaniją, niepospolitą stanowi w życiu tego wojownika kartę. . . .

Piszą z Warszawy że tam się bawią na zabój. Jedni się skarżą szczerze, że się muszą bez odetchnienia produkować po balach, drudzy się skarżą wtedy tylko kiedy ich nieproszą. Generał Gołwin odwołany, co jedni tłómaczą za niełaskę, drudzy za szczęście. Badeni się zachwiał potężnie w urzędowej existencij, ale przecie ktoś go podparł i trzyma się jeszcze. . . .»

— Cholera w Augustowskim grassuje. W miasteczku Kalwarii przeszło 700 osob zmarło. Kościoły zamknięte i trwoga powszechna — W Galicji aresztowania ciągłe i ostrożności przedsięwzięte względem osob przybywających z Francji — Odkryto jakiś związek w korpusie strzelców granicznych (Jager-granze). Szukają Gordaszewskiego, Zaleskiego, Cyrynę i kilku innych którzy do dziś dnia w Bruxelli przebywają.

OZNAJMIENIA.

(Od wiersza z liter 56 oplata 25 centimów.)

P. Julian Horowicz, przez Centralizaciją Towarzystwa Demokratycznego ogłoszony za niegodnego imienia Polaka, i wykreślony z listy członków Towarzystwa, pisze do nas protestując przeciw podobnemu wyrokowi; utrzymuje on, że go potępiono na proste doniesienie niekzemnych oszczerców, nie poparte żadnemi dowodami; narzeka, że wydano wyrok bez słuchania obwinionego, kiedy podług zwyczajnych wyobrażeń o sprawiedliwości, każdemu oskarżonemu powinna być zostawiona, a nawet ułatwiona obrona. Kończąc oświadczeniem: że gdy jego upomnienie się o krzywdę nie znalazło żadnego posłuchania u Centralizacij, zmuszony jest szukać zadość uczynienia przed sądem francuzkim, czego spodziewa się, spółtłaczę nie weznę mu za złe.

P. Julian Horowicz zawezwał także zakład Bordeaux (gdzie bawiąc, miał wedle zaskarżeń Centralizacij popełnić owe hańbiące czyny,) aby on zakład chciał sprawdzić na miejscu ważność zarzutów robionych obwinionemu. Wskutek pomienionej odezwy, zakład Bordeaux napisał list do Sekcij Demokratycznej Polskiej tegoż

miasta, w którym to liście czytamy co następuje: «Jeżeli chwalebna jest rzeczą dbać o zachowanie czystości imienia polskiego, i potępić osoby niosące mu zakalę, to z drugiej strony jest świętym każdego obowiązkiem nie odmawiać pomocy temu, co się usprawiedliwić pragnie, lub co tylko o słuszności wydanego na siebie wyroku wątpi: bo wyrok taki niosąc potępionemu śmierć moralną, powinien być samą prawdą, i dla nikogo niewątpliwą prawdą. Dalekiemi jesteśmy od przypuszczenia abyście Horowicza bez dowodów potępił, macie niewątpliwie te dowody w waszych protokółach zapisane; nie odmówicie nam ich komunikować w interesie waszej własnej godności; pozwolicie nawet, ahyśmy dla zaspokojenia żądań Horowicza, te dowody sprawdzili z jednym lub więcej waszych członków. i t. d.»

Sekretarz Sekcji dał na to następującą odpowiedź: «W skutek waszego, Obywatelu, listu do Sekcji T. D. P, w Bordeaux pod d. 3. b. m. nadesłanego, odebraliśmy od wyż wspomnioniej Sekcji polecenie was zawiadomić, że prawa Towarzystwa wzbraniając ję wszelkich działań na zewnątrz, dla tēj przyczyny nie może i waszemu żądaniu zadość uczynić. Jak równie donieść wam, że Towarzystwo na zewnątrz siebie kumunikuje sie tylko przez swą Centralizacją.»

Nie chcemy przesądzać w tēj sprawie, której szczeguly nie są znane, którą z resztą trybunał ma rozstrzygnąć. Nie możemy jednak zamilezeć, jak złe wrażenie zrobiła na nas lekkomyślność cechująca odpowiedź Sekcji. Obciążyć kogo zarzutem zabijającym, potem w miejsce dowodów powiedzieć, że *Towarzystwo nie kumunikuje się na zewnątrz*, jest to podać się w podejrzenie, że się jest równie niedorzeczném *na zewnątrz* jak i *wewnątrz*. (35)

LA RUSSIE PITTORESQUE

SOUS LA DIRECTION

DE M. JEAN CZYŃSKI, *vignettes* par M. J.-B. GATTI.

LA RUSSIE PITTORESQUE, czyli HISTORJA I OBRAZ ROSSJI; składać się będię z trzech Tomów, siedemdziesięciu dwóch poszytów, z tyłuż obrazami wystawującemi celniejsze gmachy i ważniejsze wypadki historyczne. Trzydzieści i pięć poszytów opuściło prasy drukarskie.

REJESTR PRZEDMIOTÓW ZAWARTYCH W PIÉRWSZYM TOMIE.

HISTORJA. *Wstęp*. Piérwsze wiadomości o ludach zamieszkujących północno-wschodnią część Europy. Scytowie. Sarmaci. Sławianie. Ruś biała, czarna, czerwona. Moskwa. Rurik. Sinaf. Truwer. Radim. Oleg. Igor syn Rurika. Olga. Światosław. Jaropelk. Włodzimierz wielki. Zaprowadzenie Chrześcijaństwa. Światopelk. Morderstwo Borysa, Gleba, Światosława, Jarosława. Wojna z Bo-

lesławem królem polskim. Wsewołod. Światopelk. Światopelek II. Włodzimierz II. Anarchija. Śmierć Igora. Jerzy i Andrzej synowie Włodzimierza.

ZWYCZAJE, OBYCZAJE, OBRZĄDKI. Tatarzy. Czarownice. Rybołówstwo u Kozaków uralskich. Tatarzy krymscy. Polowanie w Rossji. Czerkasi. Kalmuki. Księża w Rossji. Kirgizy. Kameczadale. Żołnierz w Rossji. O szlachcie, bojarach. O niewolnikach. Związki ślubne. Bogactwa niektórych bojarów.

STATYSTYKA. Ludność. Rękodzielnie broni. Siła wojskowa. Szkoły wojskowe. Marynarka. Tabella płacy wojskowej.

SZTUKI PIĘKNE. LITERATURA. NAUKI. Akademija petersburska. Poczja. Herald waleczny. Przysłowia.

BIOGRAFJE. Stenko buntownik kozacki. Morsław herszt Pogan. Odin.

MONUMENTA. Pałac w Oranienbaum. Peterhoff. Zamek Petrofski. Dom sierot. Dom Panien.

ROZMAITOŚCI. Widok Newy w zimie. Historija diamentu carskiej korony. Wspomnienia z czasów Iwana Groźnego. Zółkowski bufon i Konstanty. Pałac z lodu. Wspomnienia z czasów Konstantego. Gry i zabawy ludu.

TOM PIĘRWSZY POWTÓRNEJ EDYCJI, broszowany z tabellą i piękną okładką *franków siedem* dla emigracji *franków pięć*. Poszyt pojedynczy składający się z arkusza druku i z jednej winiety 5 sous. Całe dzieło fr. 20, dla Emigracji fr. 15. (36)

W druku : LE ROI DES PAYSANS. Romans historyczny w dwóch Tomach, przez Jana Czyńskiego.

Delegowani z zakładu Auxerre, po raz ostatni wzywają osoby interessowane w odebraniu papierów i ksiąg pozostałych po ś. p. Maurycym Mochnackim, do stawienia się d. 11 marca b. r. o godzinie 12^{ej} w mieszkaniu posła Szanieckiego rue S. André des Arts n. 54. Paryż d. 25 lutego 1838. (37)
Eustachy Januszkiewicz, Leonard Chodzko, Olych Szaniecki.

— Towarzystwo Lit. Pol. w Paryżu donosi : że dodatkowa składka na druk ryciny Lorda D. Stuarta jest dopelniona i zamknięta. (38)

— Około 15 Stycznia r. b. Emigrant polski Baczyński ukończywszy kurs medycyny, na który w Zurich lat 4 uczęszczał, zniósłszy się z studentem niemieckim P. Koch oszukał kupca w Zurich Izraelitę Moser na 600 guldenów — Baczyński przed samą ucieczką z Zurich pod pretextem przyzwoitego pokazania się w Staefa (gdzie jakoby miejsce doktora miał zająć) zabrał płaszcz nowy, zegarek złoty z łańcuszkiem i trzy kosztowne pierścienie. Kupiec Daniel Mozer w interesie emigracji polskiej ten czyn P. Baczyńskiego do jęj wiadomości podaje. P. L. (39)